

4

EĞİTİMDE AVRUPA'NIN
ÇOK GERİSİNDEYİZ

Türkiye, Avrupa'daki en yüksek erken okul terki oranına sahiptir

Eğitim politikaları sıralamasında Macaristan'la birlikte en kötü iki ülkeden biri olduk

5

SUÇA SÜRÜKLENEN ÇOCUKLAR

2019'da Ceza mahkemelerinde davaları karara bağlanan çocuk sayısı 90 bin 889

Çocuk Ağır Ceza Mahkemelerinde ceza verilen çocuk sayısı 9.761

2018'de 0-6 yaş aralığında 732 çocuk anneleri ile cezaevlerinde kalmaktadır

6

KİMSESİZ VE ENGELLİ
ÇOCUKLAR ÇARESİZ BIRAKILIYOR

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu 2011'de kapatıldı

Yerine açılan Çocuk Evleri'ne liyakatsiz ve ehliyetsiz yöneticiler atandı, işletilmeleri merdiven altı vakıflara bırakıldı

2018 - 2019 öğretim yılında

Devlete bağlı özel eğitim veren anaokulu sayısı sadece 44 hizmet verilen çocuk sayısı sadece 2.110

İşitme engelli çocuklara yönelik ilkokul sayısı sadece 32

Görme engelli çocuklara yönelik ilkokul sayısı sadece 17 hizmet verilen çocuk sayısı sadece 511

Bedensel engelli çocuklara yönelik ilkokul ve ortaokul sayısı sadece 3 hizmet verilen çocuk sayısı ise sadece 600

7

ÇOCUKLARIN CİNSEL İSTİSMARI
KARŞISINDA SESSİZLİK HAKİM

2017'de cinsel istismar mağduru çocuk sayısı 18.560
Bunların 16.198'i kız çocuğu
Toplamda 2014'e göre %66 artış

2011 - 2018 çocukların cinsel istismarında suç sayıları ve mahkûmiyet kararlarında iki kattan fazla artış

2002 - 2019 yılları arası 700 binden fazla kız çocuğu evlendirildi

2019'un resmi evliliklerinde 16-17 yaş kız çocuklarının oranı %3,8

2014 - 2019 18 yaş altı doğum yapmış çocuk sayısı yaklaşık 95 bin 1700'e yakını ise 15 yaşından küçük

Resmi istatistiklere yansıyan çocuk gebelik vakaları buzdağının yalnızca görünen yüzü

8

SARAY REJİMİNDE ÇOCUKLARIMIZ
SAĞLIKSIZ BÜYÜYOR

Çocuğunu aşılattımayan aile sayısı 2011'de 183 iken 2017'de 23 bin 2014 ve 2017 arası Her yıl 2 kat artış

Kızamık vakası sayıları 2018'de 716 iken 2019'da 2 bin 890 1 yılda 3 kat artış

Okullarda yaşanan kazalarda Yılda 20'ye yakın çocuk ölüyor 600 çocuk yaralanıyor

Yalnızca 2018'de öğretim kurumlarında 2 bine yakın öğrenci okul yemekhanesinden zehirlendi

2016'da 5-19 yaş her 3 çocuktan biri obez ve fazla kiloludur

2017'de suça sürüklenen 107 bin 984 çocuğun 35 bin 986'sı bağımlılık yapan madde kullanmaktaydı

Madde bağımlısı çocukların %85,6'sı 15-17 yaş grubu %14'ü 12-14 yaş grubu

CUMHURİYET
HALK PARTİSİ

BİLİM PLATFORMU
POLİTİKA BİLGİ GÖRSELİ
2020 SAYI: 15

@chp_bilim

bilim@chp.org.tr

bilim.chp.org.tr

2

EĞİTİMDEKİ YAPBOZ DÜZENİ
KAYIP KUŞAKLAR YARATIYOR

Eğitim sistemimiz 2002'den bu yana 16 kez değiştirildi

4+4+4 sistemi ile 12 yıla çıktığı iddia edilen zorunlu eğitim süresi 2018 yılında ortalama 8,2 yıl ile sınırlı kaldı

15 yaş grubu öğrencilerin sadece %3'ü yüksek başarı seviyesinde okuma becerilerine sahip

18-34 yaş arası her üç kişiden biri okulu erken terk etmiştir

Nitelikli eğitim anayasal bir hak olmaktan çıkarıldı

Özel okulların resmi okullara oranı 2003'te sadece %2 iken 2020'de en yüksek oran olan %25'e ulaştı

ÇOCUKLARIMIZ
AKP REJİMİNDE
YOKSUL VE MAĞDUR

1

İSRAF REJİMİ, EĞİTİME
YETERLİ KAYNAK AYIRMIYOR

2020'de eğitime ayrılan bütçe sadece %16
Bütçenin %75'i de zorunlu personel giderlerinden oluşmakta

Buna rağmen 2019'da MEB eğitim yatırımlarına ayrılan payı %30 oranında azaltmıştır

2019'da okul öncesi eğitim hizmetlerine ayrılan pay sadece %2,4

Okulların %50'sinin kütüphanesi veya spor salonu yok

3

YOKSUL ÇOCUKLAR
ÇALIŞMAK ZORUNDA KALİYOR

Ülkemizde her 3 çocuktan 1'i şiddetli maddi yoksunluk içinde

Çocuk işçi oranı 2018'de %21,1'e ulaştı

15 yaş altı ve kayıt dışı çalışan çocuklar dahil çocuk işçi sayısı 2 milyona ulaştı
Kayıt dışı oranı %80

2013 - 2018 arası iş cinayetlerinde can veren çocuk işçi sayısı 359

2019'da 29'u 14 yaş ve altı en az 67 çocuk ve sadece Ocak-Mart 2020'de 7 çocuk iş cinayetlerine kurban gitti

Sadece Ocak 2019'da sokakta çalışan ya da zorla çalıştırılan çocuk sayısı 11 bin 760

Çocuk işçilerin %34'ü eğitimlerine devam edemiyor

CHP NE YAPACAK?

HİÇBİR ÇOCUK YATAĞA AÇ GİRMEYECEK

Cumhuriyet Halk Partisi, hiçbir çocuğun yatağa aç girmediği, yoksulluk çekmediği, ailesini ve kendisini geçindirmek için çalışmak zorunda kalmadığı bir Türkiye inşa edecektir. Çocuklarımız, zihinsel, duygusal ve bedensel gelişimleri için gerekli ve faydalı alışkanlıklar ve hobiler edinebilecekleri bir çocukluk geçirecektir. Aile Destekleri Sigortası kapsamında sağlanacak olan çocuk destekleri, annenin hamileliği döneminde başlayacak; doğan her bebeğimizin temel ihtiyaçları sosyal devlet tarafından karşılanacaktır. Aile Destekleri Sigortası'ndan yararlanan ailelerin çocuklarına beslenme, sağlık ve eğitim alanlarında destekler verilecektir. Saray rejiminin çocukları mahkûm ettiği yoksulluk döngüsü kırılacaktır.

ÇOCUKLAR TÜM SAĞLIK HİZMETLERİNE KOLAYLIKLA ERİŞECEK

CHP, tüm çocuklarımızın temel sağlık hizmetlerinden nitelikli ve ücretsiz olarak yararlanmalarını sağlayacaktır. CHP, her şeyden önce ruhsal ve bedensel olarak sağlıklı ve geleceğe güvenle bakabilen nesiller yetiştirmeye odaklanacaktır. Çocuklara yönelik bütüncül sağlık taramalarına süreklilik kazandırılacak, herkes için ulaşılabilir ve nitelikli çocuk hastanelerinin sayısı artırılacaktır. Çocuk yaşta gebelikler, çocuklarımızın fiziksel, psikolojik ve toplumsal gelişimlerini etkileyen bir sorun olmasının yanı sıra bir halk sağlığı sorunu olarak ele alınacaktır.

Her çocuğumuzun ücretsiz biçimde faydalanabileceği, sportif etkinlik yapabileceği fiziksel koşullar, parklar ve etkinlik alanları oluşturulacaktır. Kültürel ve sportif etkinliklerle çocukların güçlü sosyal ilişkilere sahip olmaları ve mutlu gelişim sergilemeleri sağlanacaktır. Çocuklarımızın madde bağımlılığının pençesine düşmesi önlenecek, bağımlılıkla boğuşan çocuklarımız ve aileleri yalnız bırakılmayacaktır.

PARASIZ VE NİTELİKLİ EĞİTİM TÜM ÇOCUKLARIMIZIN HAKKI

CHP iktidarında eğitim sistemi, her bir çocuğumuzu geleceğe en iyi şekilde hazırlayacaktır. Sosyal devletin en temel haklarından biri olan parasız ve nitelikli eğitim tüm çocuklarımız için erişilebilir ve somut bir kamu hizmeti haline getirilecektir. Her mahallenin ihtiyacını karşılayacak sayıda ve nitelikte ücretsiz hizmet veren

kreşler açılacaktır. Tüm çocuklarımızın küçük yaşlardan itibaren nitelikli eğitimle tanışması, sosyal, kültürel ve bilişsel becerilerinin gelişmesi sağlanacaktır. Eğitim, 1 yıl okul öncesi eğitimi, 8 yıl ilköğretimi ve 4 yıl ortaöğretimi kapsayacak biçimde yapılandırılacaktır. Okul öncesi eğitim kapsamında özellikle kız çocukları arasında düşen okullaşma oranları hızla yeniden artırılacak, okullaşmada düşüşe izin verilmeyecektir. Eğitim müfredatı ilerici, çağdaş, demokratik ve bilimsel olacaktır. Her bir çocuğumuz için yapılan kamu harcaması ve Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinden yatırıma ayrılan kaynaklar artırılacaktır. Eğitim, yapboz sisteminden çıkarılacak ve çağın gerekleriyle çocuklarımızın ihtiyaçlarına uygun donanıma kavuşturulacaktır.

Kimsesiz ve koruma altındaki çocuklarımızın eşit ve nitelikli eğitim fırsatlarından faydalanmaları için tedbirler alınacak, bu çocuklarımızın eğitim, barınma, sosyalleşme koşulları yüksek standartlara göre düzenli olarak denetlenecektir. 18 yaşını bitiren fakat eğitimine devam edemeyen veya iş bulamayan gençlerin korunmasız ve desteksiz kalmasına izin verilmeyecektir. Çocuk Evleri'nde kalmakta olan 18 yaşını bitirmiş kız çocuklarının kamu kurumlarında sınavsız olarak kadroya alınmaları konusunda özel kararlılık sergilenecektir.

EĞİTİMDE FIRSAT EŞİTLİĞİ SAĞLANACAK

Çocuklarımız arasında eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması, tüm çocuklarımızın birbiriyle denk eğitim olanaklarından yararlanması ve bu yolla toplumsal eşitsizliğin önlenmesi, CHP'nin öncelikli hedefi olacaktır. Bölgeler ve okul türleri arasında var olan ve sınavlarda açıkça görülen eğitsel uçurumlar, nitelik ve nicelik farkları ortadan kaldırılacaktır. İhtiyaç olan her yerde, kapatılan okullar yeniden açılacak ve zorunlu koşullar dışında taşınmalı eğitim yapılmayacaktır. Eğitime erişim olanağının kısıtlı olduğu yerlerde, nitelikli yatılı bölge okulları ve pansiyonlu okulların sayıları artırılacak, çocuklarımız denetimsiz yurtlara mahkûm edilmeyecektir.

CHP, mevsimlik tarım işçisi olarak çalışan ailelerin çocuklarının eğitim hayatlarının sekteye uğratılmasına izin vermeyecek, Gezici Okul Modeli'yle çocuklarımız eğitimlerini sürdürebilmelerini sağlayacaktır. Çocukların eğitim sürecinin dışına çıkmasına neden olan veya özendirilen sebepler ortadan kaldırılacaktır. Engelli çocuklarımızın diğer tüm çocuklarla

CHP NE YAPACAK?

eşit koşullarda eğitim görmesi için gerekli düzenlemeler yapılacaktır. Ülkemizdeki fiziksel ve zihinsel engelli çocuklarımızın başta eğitim olmak üzere tüm sosyal ve ekonomik ihtiyaçları belirlenecektir. Özellikle zihinsel engelli çocukların eğitimi için özel eğitim ve rehabilitasyon personeli ve öğretmenlerinin ataması yapılacaktır. Özel eğitim için okul öncesi eğitimden başlayarak devlet okulları yaygınlaştırılacaktır.

ÇOCUK İŞÇİLİĞİ MUTLAKA ÖNLENECEK

CHP iktidarında hiçbir çocuk, yaşamak ya da ailelerine ekonomik destek vermek için çalışmak zorunda kalmayacaktır. Çocuk işçiliğini sonlandırmak için sosyal devlet mekanizmaları aracılığıyla çok boyutlu biçimde mücadele edilecektir. Aile Destekleri Sigortası'nın etkin olarak kullanılması ile ailelerin refah düzeyi yükseltilecek ve çocuklarımız çalışmak zorunda kalmayacaktır. Çocuk işçi çalıştıranlar ciddi yaptırımlara tabi kılınacaktır.

ÇOCUKLAR, İSTİSMAR VE ŞİDDET KÜLTÜRÜNE KARŞI TAVİZSİZ KORUNACAK

CHP, istismar ve şiddet nedeniyle çocuklarımızın geleceğini karartan her türlü yapı, kültür ve zihniyetle mücadele edecektir. Çocuk Koruma Kanunu, BM Çocuk Hakları Sözleşmesi esas alınarak yeniden düzenlenecek, çocuklara yönelik istismar ve şiddetle mücadele için, topyekûn mücadele ve önleyici bir yaklaşım benimsenecektir.

Çocuk hakları söz konusu olduğunda ilgili ceza hükümlerinin gerçekten caydırıcı olması sağlanacak, toplumun bazı kesimlerinin farklı gerekçelerle bu cezaları hafifletmesinin önüne geçilecektir. Çocuk yaşta zorla evliliklerin engellenmesi için adli, idari, toplumsal süreçleri içerecek çok boyutlu, kapsamlı ve sürdürülebilir önlemler alınacaktır. Çocukların mağdur olduğu her durumda mağduriyetlerin giderilmesine öncelik verilecek, Çocuk İzlem Merkezleri'nin sayıları artırılacak ve etkinleştirilecektir.

ÇOCUKLAR, ADALETSİZ HUKUK SİSTEMİ ALTINDA EZİLMEMEYECİK

CHP iktidarında, önleyici bir yaklaşımla çocuklarımızın suça karışması azami ölçüde önlenecek, çocuklarımız çocuk odaklı olmayan adalet sisteminde mağdur edilmeyecektir. Suça karışan çocuklara yönelik CHP'nin temel yaklaşımı çocuklarımızın cezalandırılmaları

değil, hayata kazandırılmaları, eğitilmeleri ve toplum içerisinde bir yaşam sürebilecekleri duruma gelmeleridir. Adalet sistemi, çocuklarımızın eğitim alıp geliştirebilecekleri, başarılı rehabilitasyon süreçlerinden geçebilecekleri şekilde yapılandırılacaktır. Tutukevlerinde ve hapishanelerde, yetişkinlerle birlikte kalmak zorunda olan bebek ve çocukların ruhsal sağlıklarını ve gelişimlerini korumak ve geliştirmek için gerekli önlemler alınacaktır.

ÇOCUK HAKLARI ANLAYIŞI EGEMEN KILINACAK

CHP, toplumsal yaşamın her alanında çocuk hakları temelli yaklaşımı egemen kılacaktır. Bu hak temelli yaklaşım sayesinde çocukların var olduğu tüm ortamlarda çocuk hakları hiçbir ayırım gözetilmeksizin tüm çocuklar için güvence altına alınacaktır. Çocuklarımızın karşı karşıya kaldıkları tehditlerin ortadan kaldırılması ve mevcut sorunlarının çözülmesi için bütünsel, uzun vadeli ve sürdürülebilir çözümlere ihtiyaç vardır. Bu nedenle, çocuk hakları temelli yaklaşımın ülkemizdeki tüm politika, eylem planları ve programlara sistematik olarak dahil edilmesi gerekmektedir. Bunun için sivil toplum ve uluslararası paydaşlarla etkin iş birlikleri kurulacaktır.

BU ÜLKEDE HİÇBİR ÇOCUK YATAĞA AÇ GİRMEYECEK, NİTELİKSİZ OKULA MAHKÛM OLMAYACAK

Milliyetçilik hiçbir çocuğun yatağa aç girmediği bir Türkiye istemektir. Bir çocuk yatağa aç giriyorsa, bu çocuğun açlığı hepimizin ortak sorunu olmalı. Bugün on binlerce çocuk, sabah kahvaltısı yapmadan okula gidiyor. Hiçbir çocuk ben beslenemiyorum, aç kaldım demeyecek ve tam gün eğitim yapacağız. Çocuklarımız iyi bir eğitim alacak. Çocuklarımız tüm gün öğretmenleriyle beraber okulda okuyacaklar. Biz çocuklarımıza güzel bir Türkiye bırakacağız, bunun sözünü veriyoruz. Cumhuriyetimizi yeniden demokrasiyle ve sosyal devletle taçlandırırsak, çocuklarımıza demokratik standartları yüksek, yaşanabilir bir Türkiye bırakacağız.

Kemal KILIÇDAROĞLU